ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 26.07.1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

108.

Zákon

zo dňa 13. júla 1950,

ktorým sa menia a doplňujú predpisy o znárodnení niektorých podnikov potravinárskeho priemyslu.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Čl.I.

Dekrét prezidenta republiky č. 101/1945 Sb., o znárodnení niektorých podnikov potravinárskeho priemyslu, v znení zákona č. 115/1948 Sb., o znárodnení ďalších priemyslových a iných výrobných podnikov a závodov v odbore potravinárskom a o úprave niektorých pomerov znárodnených a národných podnikov tohto odboru, sa mení a doplňuje takto:

1. § 1 ods. 3 písm. a) znie:

   „a) na podniky, ktoré sú vo vlastníctve zárobkových a hospodárskych spoločenstiev, zriadených podľa zákona č. 70/1873 r.z., o zárobkových a hospodárskych spoločenstvách, na Slovensku vo vlastníctve družstiev, zriadených podľa §§ 223 a nasl. zák. čl. XXXVII/1875, o obchodnom zákone, a sú nimi priamo prevádzané, s výnimkou podnikov, ktoré určí minister výživy po dohode s Ústrednou radou odborov, Ústrednou radou roľníkov Československej republiky a Ústrednou radou družstiev;“

2. § 1 ods. 4 znie:

   „(4) O tom, či sú splnené podmienky pre znárodnenie podľa tohto dekrétu, rozhoduje minister výživy.“

3. § 3 znie:

   „§ 3.
   Zakladať nové podniky a ich prevádzať bez ohľadu na ich rozsah v odvetviach znárodnených podľa § 1 ods. 1 č. 1 a 2 je vyhradené štátu. Toto právo môže vláda na návrh ministra výživy udeliť.“

4. Za § 4 sa vsunuje nový § 4a tohto znenia:

   „§ 4a.
   Pokiaľ v odbore pôsobnosti ministra výživy sa majetok znárodnený podľa tohto dekrétu nepoužije na zriadenie národného podniku alebo na začlenenie do národného podniku alebo pokiaľ taký majetok nebude sverený do správy orgánom v odbore tejto pôsobnosti, môže minister výživy taký majetok po dohode s ministrom financií a s iným ministrom previesť do právomoci tohto ministra, aby o ňom urobil opatrenie vo vlastnom odbore pôsobnosti, alebo ho môže prenechať komunálnym podnikom alebo za náhradu určenú podľa § 7 ho prenechať iným právnickým osobám.“

5. § 5 znie:

„§ 5.

(1) Národný podnik, do ktorého sa začleňuje majetok znárodneného podniku, vstupuje v deň prevzatia do jeho záväzkov. Ak sa začlení majetok do niekoľkých národných podnikov, určí minister výživy, do ktorých záväzkov vstúpia jednotlivé národné podniky.

(2) Minister výživy po dohode s ministrom financií určí, ktoré záväzky znárodneného podniku prechádzajú so sverením majetku znárodneného podniku do správy orgánom v odbore jeho pôsobnosti, a to dňom prevzatia majetku.

(3) Národný podnik, do ktorého sa začleňuje majetok znárodnený podľa § 4 ods. 3 a ods. 4 písm. b), ktorý patril niekomu inému než vlastníkovi podniku, vstupuje do záväzkov vyplývajúcich z práv viaznúcich na tomto majetku, a to v rozsahu a za podmienok, ktoré upraví vláda nariadením. V tomto nariadení sa upraví aj prechod takých záväzkov, ak bude majetok sverený do správy orgánom v odbore pôsobnosti ministra výživy alebo podľa § 4a prevedený do právomoci iného ministra alebo prenechaný komunálnym podnikom alebo iným právnickým osobám.

(4) Minister výživy môže po dohode s ministrom, do pôsobnosti ktorého vec patrí a ministrom financií urobiť opatrenie o prechode záväzkov patriacich k znárodnenému majetku, ktorý bol podľa § 4a prevedený do právomoci iného ministra alebo prenechaný komunálnemu podniku alebo inej právnickej osobe.

(5) K záväzkom znárodneného podniku nepatria záväzky, podľa ktorých má majetok tohto podniku alebo jeho časť prejsť po dni začiatku účinnosti tohto dekrétu na tretiu osobu. Za záväzky znárodneného podniku sa nepokladajú ani osobné dane, dávky a poplatky bývalého vlastníka; také záväzky neprechádzajú s majetkom, ktorý bol začlenený do národného podniku alebo sverený do správy orgánom podľa odseku 2 alebo s ktorým bolo urobené opatrenie alebo ktorý bol prenechaný podľa § 4a, ani sa nemožno pre ne uspokojiť z majetku znárodneného podniku. Osobnými daňami a dávkami sa rozumejú daň dôchodková, vojnový príspevok, daň rentová priamo vyberaná, daň z majetku podľa vládneho nariadenia č. 410/1942 Sb., majetkové dávky podľa zákona č. 134/1946 Sb., o dávke z majetkového prírastku a o dávke z majetku, a mimoriadne dávky podľa zákona č. 185/1947 Sb., o mimoriadnej jednorázovej dávke a mimoriadnej dávke z nadmerných prírastkov na majetku v znení zákona č. 180/1948 Sb. Spôsob úhrady týchto osobných daní a dávok určí Ministerstvo financií vyhláškou v príslušnom úradnom liste.

(6) Pri záväzkoch, ktoré sú hospodársky neodôvodnené, počítajúc do toho záväzky zo služobných smlúv, zaručujúce zamestnancom neprimerane vysoké platy, zaopatrovacie požitky, odbavné a pod., môže sa národný podnik domáhať zrušenia alebo inej primeranej úpravy. Ak nedôjde o tom k dohode, rozhodne rozhodcovský súd podľa predpisov o tom vydaných. Ustanovenie vety prvej a druhej platí primerane aj, ak ide o záväzky, ktoré prechádzajú so sverením znárodneného majetku do správy orgánom podľa odseku 2, alebo ktoré prechádzajú podľa odseku 4.

(7) Pokiaľ z opatrenia, ktorým sa znárodnený majetok sveruje do správy orgánom v odbore pôsobnosti ministra výživy alebo iného ministra nič iné nevyplýva, neručí štát za záväzky znárodneného podniku, ani keď dôjde k úprave záväzkov podľa § 5a.“

6. § 5a ods. 1. znie:

„(1) Ak je majetok znárodneného podniku ku dňu prevzatia predlžený, môže národný podnik požiadať súd, aby do výšky všeobecnej ceny aktív predlženého majetku podniku upravil ku dňu prevzatia uspokojenie záväzkov patriacich k tomuto majetku a určil ich sročnosť,

prihliadajúc na hospodárske možnosti národného podniku. To platí obdobne i o komunálnom podniku alebo inej právnickej osobe, ktorej bol majetok znárodneného podniku prenechaný podľa § 4a.“

7. § 5a ods. 3 písm. a) zneje:

„a) nedotknuté zostávajú záväzky vyplývajúce z nárokov veriteľov na vylúčenie vecí z prevzatého majetku, pokiaľ také nároky nezanikly znárodnením;

8. § 5a ods. 3 písm. c) zneje:

c) ostatné záväzky, ktoré podľa poradia im prislúchajúceho [písm. d)] nebudú úplne kryté rozdielom medzi všeobecnou cenou aktív znárodneného podniku a hodnotou záväzkov, ktoré podľa ustanovenia písm. a) a b) zostanú nedotknuté, uspokoja sa pomerne. Za takéto záväzky sa pokladajú aj záväzky uvedené pod písm. b), pokiaľ nie sú kryté spôsobom tam uvedeným;"

9. Nadpis dielu II sa vypúšťa.

10. § 7 zneje:

„§ 7.

Ustanovenia §§ 7 až 11 a §§ 37, 38, 40, 41 a §§ 43 až 47 dekrétu č. 100/1945 Sb. v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich, platia primerane i pre veci upravené týmto dekrétom, pričom tam, kde podľa práve uvedených ustanovení je daná pôsobnosť ministra priemyslu, prislúcha táto pôsobnosť ministrovi výživy."

11. §§ 8 až 23 sa zrušujú.

Čl.II.

Čl. I zákona č. 115/1948 Sb. sa mení a doplňuje takto:

1. § 1 ods. 2 písm. a) zneje:

„a) podniky a závody, ktoré sú vo vlastníctve zárobkových a hospodárskych spoločenstiev, zriadených podľa zákona č. 70/1873 r. z., o zárobkových a hospodárskych spoločenstvách, na Slovensku vo vlastníctve družstiev, zriadených podľa §§ 223 a nasl. zák. čl. XXXVII/1875, o obchodnom zákone, a sú nimi priamo prevádzané, s výnimkou podnikov a závodov, uvedených v odseku 1 č. 1 a 2, a podnikov a závodov, ktoré určí minister výživy po dohode s Ústrednou radou odborov, Ústrednou radou roľníkov Československej republiky a Ústrednou radou družstiev;"

2. § 1 ods. 3 zneje:

„(3) O tom, či sú splnené podmienky pre znárodnenie podľa čl. I, rozhoduje minister výživy."

3. § 3 zneje:

„§ 3.

Ak sa splnia podmienky pre znárodnenie majetku podľa § 1 po dni 1. januára 1948 alebo ak určí minister výživy po tomto dni, že o majetku, ktorého sa týka ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a), neplatí vyňatie zo znárodnenia, znárodňuje sa taký majetok dňom, ktorý určí minister výživy; lehota na podanie hlásenia podľa § 2 ods. 1 začína sa v týchto prípadoch dňom, keď sa splnia podmienky pre znárodnenie. Inak platia ustanovenia § 2 primerane."

4. § 4 zneje:

„§ 4.

Zakladať nové podniky a ich prevádzať bez ohľadu na ich rozsah v odvetviach znárodnených podľa § 1 ods. 1 č. 1 až 4, 6 až 8, 11, 12 a 19 je vyhradené štátu. Na návrh ministra výživy môže vláda toto právo udeliť."

5. § 5 zneje:

„§ 5.

Pokiaľ v odbore pôsobnosti ministra výživy sa majetok znárodnený podľa čl. I nepoužije na zriadenie národného podniku alebo na začlenenie do národného podniku alebo pokiaľ taký majetok nebude sverený do správy orgánom v odbore tejto pôsobnosti, môže minister výživy taký majetok po dohode s ministrom financií a s iným ministrom previesť do právomoci tohto ministra, aby o ňom urobil opatrenie vo vlastnom odbore pôsobnosti alebo ho môže prenechať komunálnym podnikom alebo za náhradu určenú podľa § 6 ho prenechať iným právnickým osobám.„

6. § 6 zneje:

„§ 6.

Pre znárodnenie podľa predchádzajúcich ustanovení a pre dôsledky a opatrenia z neho vyplývajúce platia ustanovenia §§ 4, 5 a 5a dekrétu č. 101/1945 Sb. v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich. Ďalej platia primerane ustanovenia §§ 37, 38, 40, 41 a 43 až 47 dekrétu č. 100/1945 Sb. v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich, ako aj ustanovenia čl. I §§ 5 a 6 zákona č. 114/1948 Sb., o znárodnení niektorých ďalších priemyslových a iných podnikov a závodov a o úprave niektorých pomerov znárodnených a národných podnikov, v znení čl. II zákona č. 106/1950 Sb., pričom tam, kde podľa uvedených ustanovení je daná pôsobnosť ministra priemyslu, prislúcha táto pôsobnosť ministrovi výživy."

Čl.III.

Vláda upraví nariadením pracovné a mzdové pomery, ako i ďalšie penzijné zabezpečenie zamestnancov, ktorí do dňa začlenenia znárodneného podniku v ňom konali službu v pragmatikálnom alebo regulovanom služobnom pomere.

Čl.IV.

Minister výživy upraví a v Sbierke zákonov vyhlási úplné znenie dekrétu č. 101/1945 Sb., ako vyplýva z neskorších predpisov.

Čl.V.

(1) Opatrenia urobené v shode s ustanoveniami tohto zákona predo dňom začiatku jeho účinnosti sa odo dňa opatrenia pokladajú za urobené podľa tohto zákona.

(2) Ustanovenia čl. I č. 1 a 3 až 8, ako i ustanovenia čl. III nadobúdajú účinnosť dňom 27. októbra 1945, ustanovenia čl. II dňom 1. januára 1948 a ostatné ustanovenia tohto zákona dňom 1. júla 1950.

(3) Tento zákon vykonajú ministri výživy a financií po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.